Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

30. april 2014*

»Præjudiciel forelæggelse — direktiv 93/13/EØF — 13. betragtning — artikel 1, stk. 2 — forbrugeraftaler — låneaftale med pant i fast ejendom — procedure med henblik på fuldbyrdelse af pant i fast ejendom — nationale love og administrative bestemmelser — kontraktmæssig ligevægt«

I sag C-280/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Palma de Mallorca (Spanien) ved afgørelse af 23. april 2013, indgået til Domstolen den 22. maj 2013, i sagen:

Barclays Bank SA

mod

Sara Sánchez García

Alejandro Chacón Barrera,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Borg Barthet, og dommerne E. Levits, og S. Rodin (refererende dommer),

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Barclays Bank SA ved abogados J. Rodríguez Cárcamo og B. García Gómez

— den spanske regering ved S. Centeno Huerta, som befuldmægtiget

— Europa-Kommissionen ved M. van Beek, É. Gippini Fournier og L. Banciella, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

* Processprog: spansk.

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT L 95, s. 29).

2 Anmodningen er blevet indgivet inden for rammerne af en sag mellem på den ene side Barclays Bank SA (herefter »Barclays«) og på den anden side Sara Sánchez García og Alejandro Chacón Barrera (herefter »debitorerne«) vedrørende inddrivelse af gæld som følge af en låneaftale med pant i fast ejendom indgået mellem disse parter i hovedsagen.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Niende betragtning til direktiv 93/13 har følgende ordlyd:

»[...] forbrugere, der erhverver varer eller tjenesteydelser, [skal] beskyttes mod misbrug af sælgers stærkere stilling [...]«

4 For så vidt angår nationale love og administrative bestemmelser anføres følgende i 13. og 14. betragtning til direktivet:

»[D]et antages, at de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, som direkte eller indirekte fastsætter vilkårene for forbrugeraftaler, ikke indeholder urimelige kontraktvilkår; det forekommer derfor ikke nødvendigt at lade kontraktvilkår, der afspejler love eller bindende administrative bestemmelser samt bestemmelser i internationale konventioner, som medlemsstaterne eller Fællesskabet er part i, være underlagt bestemmelserne i dette direktiv; udtrykket »love og bindende administrative bestemmelser« omfatter ligeledes de regler, som ifølge lovgivningen gælder mellem de kontraherende parter, når der ikke er aftalt anden ordning.

[M]edlemsstaterne bør dog sørge for, at der ikke forekommer urimelige kontraktvilkår deri, især fordi dette direktiv ligeledes omfatter erhvervsvirksomhed af offentlig karakter.«

5 Direktivets artikel 1 bestemmer følgende:

»1. Formålet med dette direktiv er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere.

2. Kontraktvilkår, som afspejler love eller bindende administrative bestemmelser […], er ikke underlagt dette direktivs bestemmelser.«

6 Direktivets artikel 3 er affattet således:

»1. Et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.

2. Et kontraktvilkår anses altid for ikke at have været genstand for individuel forhandling, når det er udarbejdet på forhånd, og forbrugeren derved ikke har haft nogen indflydelse på indholdet, navnlig i forbindelse med en standardkontrakt.

[...]

3. Bilaget indeholder en vejledende og ikke-udtømmende liste over de kontraktvilkår, der kan betegnes som urimelige.«

7 Følgende fremgår af ordlyden af artikel 4, stk. 1, i direktiv 93/13:

»Det vurderes, om et kontraktvilkår er urimeligt, under hensyn til hvilken type varer eller tjenesteydelser aftalen omfatter, og ved på tidspunktet for aftalens indgåelse at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med dens indgåelse samt til alle andre vilkår i aftalen eller i en anden aftale, som hænger sammen med denne, jf. dog artikel 7.«

8 Direktivets artikel 6, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, i henhold til deres nationale lovgivning ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden de urimelige kontraktvilkår.«

9 Følgende fastsættes i direktivets artikel 7, stk. 1:

»Medlemsstaterne sikrer, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.«

10 Punkt 1 i bilaget til direktivet opregner de kontraktvilkår, der er omhandlet i direktivets artikel 3, stk. 3. Bilaget er affattet således:

»1. Kontraktvilkår, hvis formål eller virkning er følgende:

[...]

e) at pålægge en forbruger, som ikke opfylder sine forpligtelser, en uforholdsmæssigt stor godtgørelse

[...]«

Spansk ret

11 Artikel 1911 i Código Civil (borgerlig lovbog) bestemmer følgende:

»Debitor hæfter for opfyldelsen af sine forpligtelser med hele sin aktuelle og fremtidige formue.«

12 Artikel 105 i Ley Hipotecaria (lov om pant), kodificeret ved dekret af 8. februar 1946 (BOE nr. 58 af 27.2.1946, s. 1518), som ændret ved lov 1/2013, bestemmer følgende:

»Pant kan stiftes som sikkerhed for enhver form for forpligtelse og ændrer ikke på debitors ubegrænsede personlige hæftelse, der er fastsat ved artikel 1911 i Código Civil.«

13 Artikel 140 i Ley Hipotecaria tillader dog indgåelse af andre aftaler, der begrænser debitors hæftelse. Denne artikel fastsætter følgende:

»I den frivillige aftale om stiftelse af pant kan det gyldigt aftales, at den forpligtelse, for hvilken der stilles sikkerhed, kun har virkning for de pantsatte aktiver, jf. dog artikel 105.

I et sådant tilfælde begrænses debitors hæftelse og kreditors fordring i henhold til pantelånet til det pantsatte aktivs værdi og udstrækkes ikke til andre aktiver i debitors formue.«

14 Artikel 570 i Ley de Enjuiciamiento Civil (lov om civil retspleje, herefter »LEC«) med overskriften »Fuldbyrdelsens afslutning« er affattet således:

»Tvangsfuldbyrdelsen er først afsluttet, når kreditor har fået fuld dækning, hvilket fastslås ved justitssekretariatets dekret, som kan anfægtes ved revisionsanke.«

15 LEC's artikel 579 med overskriften »Udlæg i kontante midler ved særligt pantsatte værdier eller aktiver« har følgende ordlyd:

»Såfremt provenuet ved salg på auktion af de pantsatte værdier eller aktiver ikke er tilstrækkeligt til at dække tilgodehavendet, kan rekvirenten begære udlæg i den pågældende persons aktiver for det manglende beløb, idet udlægget herved skal foretages i henhold til de gældende almindelige bestemmelser for udlæg.«

16 LEC's artikel 671, som affattet ved lov 13/2009 af 3. november 2009 om reform af retsplejereglerne med henblik på oprettelse af nyt justitskontor (BOE nr. 226 af 4.11.2009, s. 92103), der havde overskriften »Salg på auktion uden bud«, var affattet således:

»Hvis der i forbindelse med auktionen ikke afgives bud, kan kreditor anmode om overtagelse af aktiverne for et beløb, der er lig med eller højere end 50% af værdiansættelsen, eller det beløb, som kreditor samlet har krav på.

[...]«

17 Artikel 9 i kongeligt dekret 716/2009 af 24. april 2009 om anvendelse af visse aspekter af lov 2/1981 af 25. marts 1981 om regulering af realkreditmarkedet og andre bestemmelser om realkreditsystemet og det finansielle system (BOE nr. 107 af 2.5.2009, s. 38490) fastsatte følgende:

»Hvis værdien af det pantsatte aktiv på grund af udsving på markedet eller af andre grunde mindskes med mere end 20% i forhold til den oprindelige værdiansættelse […], kan realkreditinstituttet efter en vurdering foretaget af et godkendt uafhængigt selskab kræve, at debitor udvider pantet til andre aktiver i et sådant omfang, at det kan dække forskellen mellem værdien af det pantsatte aktiv og det lån eller den kredit, det er stillet som sikkerhed for.

[...]

[...] Hvis debitor inden for en frist på to måneder fra modtagelsen af påkravet om udvidelse hverken udvider eller tilbagebetaler den del af lånet eller kreditten, der er omhandlet i foregående stykke, anses debitor for at have valgt at tilbagebetale hele lånet eller kreditten, der straks kan inddrives af realkreditinstituttet.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 Den 30. august 2005 indgik debitorerne en låneaftale med Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Baleares på 91 560 EUR. Som sikkerhed for lånet stiftede de pant i den faste ejendom, som var deres bolig. I dokumentet om stiftelse af pant i fast ejendom indførte parterne et særligt kontraktvilkår om, at i tilfælde af en eventuel auktion over aktivet ville boligens referenceværdi være 149 252,80 EUR. Ifølge Barclays havde parterne i kontrakten også aftalt, at debitorerne hæftede personligt og ubegrænset for tilbagebetalingen af lånet, uden at denne hæftelse var begrænset til kun det pantsatte aktivs værdi.

19 Ved dokument af 24. juli 2007 indtrådte Barclays i långivers rettigheder. Barclays og debitorerne indgik ved dokument af samme dag en aftale om forhøjelse af lånekapitalen til et beløb på 153 049,08 EUR. Værdiansættelsen af det pantsatte aktiv og kontraktvilkåret om debitorernes hæftelse blev ikke ændret. På disse punkter, der ikke blev gentaget udtrykkeligt i det nye dokument, skulle bestemmelserne i den oprindelige låneaftale om pant i fast ejendom finde anvendelse.

20 Barclays har anført, at eftersom debitorerne ophørte med at betale de månedlige ydelser på lånet den 24. oktober 2009, forfaldt lånet med pant i fast ejendom den 25. marts 2010. På denne dato udgjorde det skyldige lånebeløb 150 011,52 EUR.

21 Den 10. december 2010 indgav Barclays ved Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Palma de Mallorca (retten i første instans i Palma de Mallorca) anmodning om, at det blev pålagt debitorerne at indfri pantet, idet Barclays nedlagde påstand om, at det blev fastslået, at dette selskab havde et tilgodehavende på 148 142,83 EUR i hovedstolen, 1 689,95 EUR i forfaldne renter og 45 003 EUR i renter og omkostninger. Ved afgørelse af 15. december 2010 fastslog Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Palma de Mallorca, at der kunne gøres udlæg i den pantsatte faste ejendom.

22 Auktionen over ejendommen fandt sted den 25. maj 2011, uden at nogen auktionsbydere mødte op. Ejendommen blev overtaget af kreditoren Barclays i overensstemmelse med LEC's artikel 671 for et beløb af 74 621,40 EUR, dvs. 50% af den værdiansættelse, som parterne havde anført i dokumentet om stiftelse af pant i fast ejendom.

23 Efter anmodning fra Barclays blev der den 18. oktober 2012 afsagt kendelse om fuldbyrdelse. Denne kendelse tillod iværksættelsen af tvangsinddrivelsen af Barclays tilgodehavende for et beløb på 95 944,11 EUR, dvs. 75 390,12 EUR i resthovedstol, 10 960,50 EUR i tilkendte renter pr. 25. maj 2011 og 9 593,49 EUR i omkostninger for overtagelsen af pantet, samt for en forhøjelse af et provisorisk beløb på 22 617,03 EUR i renter og omkostninger hidrørende fra fuldbyrdelsesforanstaltningerne.

24 Debitorerne har påkæret denne kendelse inden for den ved loven fastsatte frist. De har gjort gældende, at selv om ejendommen, som blev vurderet til 182 700 EUR den 18. maj 2007 ifølge et vurderingsbevis, der var bestilt af Barclays, var blevet overtaget af Barclays for et beløb på 74 621,40 EUR, skal kreditten betragtes som tilbagebetalt ved overtagelsen, og den del af Barclays tilgodehavende, som ikke er blevet dækket af dette beløb, skal betragtes som udlignet. De gør endvidere gældende, at der foreligger misbrug af rettigheder, og at Barclays er blevet uberettiget beriget.

25 Barclays har anfægtet grundene i denne indsigelse, idet selskabet har gjort gældende, at dets tilgodehavende ikke er blevet fuldt ud tilbagebetalt, og at Tribunal Supremo (Højesteret) i tilsvarende tilfælde som det, der er genstand for hovedsagen, allerede har fundet, at der hverken forelå misbrug af rettigheder eller uberettiget berigelse.

26 På denne baggrund har Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Palma de Mallorca besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal […] direktiv 93/13 […] og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt fortolkes således, at de er til hinder for de spanske retsforskrifter vedrørende pant, der, til trods for, at disse bestemmer, at panthaver kan anmode om, at sikkerhedsstillelsen udvides, når værdiansættelsen af en pantsat ejendom mindskes med 20%, ikke fastsætter, at forbrugeren/debitor/rekvisitus – når værdiansættelsen er steget med samme eller en større procentdel i den tid, der er gået mellem stiftelsen og realiseringen af pantet – i forbindelse med proceduren for realisering af pantet kan anmode om en revurdering af værdiansættelsen i det mindste med henblik på virkningerne af LEC's artikel 671?

2) Skal […] direktiv 93/13[…] og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt fortolkes således, at de er til hinder for den spanske processuelle ordning for realisering af pant, hvorefter kreditor […] kan overtage den pantsatte ejendom for 50% af dennes værdiansættelse (nu 60%), hvilket indebærer en ubegrundet straf for forbrugeren/debitor/rekvisitus svarende til 50% (nu 40%) af denne værdiansættelse?

3) Skal […] direktiv 93/13[…] og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt fortolkes således, at der foreligger misbrug af rettigheder og uberettiget berigelse, når [kreditor][…] efter at have overtaget den pantsatte ejendom for 50% (nu 60%) af værdiansættelsen begærer udlæg foretaget for det resterende beløb med henblik på indfrielse af den fulde gæld […], til trods for at værdiansættelsen og/eller den reelle værdi af det aktiv, der er overtaget, er højere end den samlede skyldige sum, selv om en sådan handling er i overensstemmelse med den nationale procesret?

4) Skal […] direktiv 93/13[…] og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt fortolkes således, at overtagelsen af den pantsatte ejendom til en skønnet værdi og/eller reel værdi, der er højere end det samlede realkreditlån, medfører, at LEC's artikel 570 skal anvendes i stedet for LEC's artikel 579 og artikel 671, og [kreditor] […] dermed skal anses for at have opnået fuld dækning?«

27 Den forelæggende ret har opfordret sagens parter til at fremsætte deres bemærkninger til disse spørgsmål. Barclays har gjort gældende, at den spanske lovgivning ikke er i strid med EU-retten, og har anmodet om, at det fastslås, at tvangsfuldbyrdelsesforanstaltningerne kan iværksættes. Den part, der har rejst indsigelse mod fuldbyrdelsen, har erklæret sig indforstået med den præjudicielle forelæggelse.

Om de præjudicielle spørgsmål

28 Med disse fire spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktiv 93/13 og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt skal fortolkes således, at de er til hinder for love og administrative bestemmelser i en medlemsstat som de i hovedsagen omhandlede, der dels fastslår, at en panthaver til trods for dennes overtagelse af en pantsat ejendom, hvis værdiansættelse er højere end det samlede tilgodehavende, til et beløb, der svarer til 50% af denne værdi i mangel af aktionsbydere, kan iværksætte tvangsfuldbyrdelsen af sit tilgodehavende for et beløb svarende til restbeløbet heraf, dels tillader en udvidelse af nævnte panthavers pant i det tilfælde, at værdien af den pantsatte ejendom mindskes med 20% uden at fastsætte en mulighed for en revurdering af denne fastsættelse i opadgående retning til debitors fordel.

29 I henhold til artikel 1, stk. 1, i direktiv 93/13 er formålet med dette direktiv indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere.

30 Det skal ligeledes bemærkes, at ifølge ordlyden af det nævnte direktivs artikel 1, stk. 2, er »[k]ontraktvilkår, som afspejler love eller bindende administrative bestemmelser […], ikke underlagt [det nævnte] direktivs bestemmelser«.

31 I overensstemmelse med 13. betragtning til samme direktiv omfatter artikel 1, stk. 2, i direktiv 93/13 desuden »[…] ligeledes de regler, som ifølge [den nationale lovgivning] gælder mellem de kontraherende parter, når der ikke er aftalt anden ordning«.

32 Det fremgår af fast retspraksis, at den ved direktivet indførte beskyttelsesordning hviler på den betragtning, at forbrugeren befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende såvel hvad angår forhandlingsstyrke som informationsniveau (dom Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, præmis 44).

33 Under hensyntagen til denne svagere stilling fastsætter samme direktivs artikel 6, stk. 1, at urimelige kontraktvilkår ikke binder forbrugeren. Som det fremgår af retspraksis, er der tale om en præceptiv bestemmelse, der har til formål at erstatte den formelle balance, som kontrakten indfører mellem medkontrahenternes rettigheder og forpligtelser, med en reel balance, der skal genindføre ligheden mellem parterne (dom Aziz, EU:C:2013:164, præmis 45).

34 I denne sammenhæng har Domstolen allerede flere gange fastslået, at de nationale retter af egen drift skal efterprøve, om et kontraktvilkår, der henhører under anvendelsesområdet for direktiv 93/13, er urimeligt, og dermed afhjælpe den manglende ligevægt mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende, så snart den råder over de oplysninger vedrørende de retlige eller faktiske omstændigheder, som denne prøvelse kræver (dom Aziz, EU:C:2013:164, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

35 Domstolen har i øvrigt fastslået, at direktiv 93/13 skal fortolkes således, at det er til hinder for en ordning i en medlemsstat, hvorefter en ret, der skal behandle en anmodning om udstedelse af et betalingspåkrav, hverken ved indledningen af sagens behandling eller på noget andet tidspunkt af proceduren, selv om den råder over de retlige og faktiske oplysninger, der er nødvendige i denne forbindelse, ex officio må efterprøve, om et vilkår om morarenter, der er indeholdt i en kontrakt, som er indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger, er urimeligt, såfremt forbrugeren ikke har fremsat indsigelse vedrørende vilkåret (dom Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, præmis 57).

36 Desuden har Domstolen i præmis 64 i Aziz-dommen (EU:C:2013:164) fastslået, at direktivet skal fortolkes således, at det er til hinder for en ordning i en medlemsstat, som – inden for rammerne af en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom – ikke fastsætter bestemmelse om indsigelsesgrunde knyttet til et urimeligt kontraktvilkår, som udgør fuldbyrdelsesgrundlaget, og hvor den ret, der skal påkende anerkendelsessøgsmålet, og som har kompetence til at efterprøve, om et sådant vilkår er urimeligt, ikke har mulighed for at iværksætte foreløbige forholdsregler, herunder navnlig udsættelse af den nævnte fuldbyrdelsesprocedure, med henblik på at sikre den fulde virkning af sin endelige afgørelse.

37 I denne forbindelse bemærkes, at da der ikke er sket en harmonisering af de nationale mekanismer for tvangsfuldbyrdelse, henhører måderne for gennemførelsen af dels indsigelsesgrunde inden for rammerne af en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, dels de beføjelser, der på dette tidspunkt er tillagt den fuldbyrdende ret til at tage stilling til lovligheden af de kontraktvilkår, som er indgået med forbrugerne, under medlemsstaternes nationale retsordener i medfør af princippet om sidstnævntes procesautonomi, dog på betingelse af, at disse bestemmelser ikke må være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende situationer, der er underlagt national ret (ækvivalensprincippet), og at de i praksis ikke må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der er tillagt forbrugerne ved EU-retten (effektivitetsprincippet) (jf. analogt dom Aziz, EU:C:2013:164, præmis 50).

38 Tvisten i hovedsagen adskiller sig imidlertid fra de sager, der gav anledning til dommen i sagen Banco Español de Crédito (EU:C:2012:349) og Aziz-dommen (EU:C:2013:164), hvor de sager, der verserede for de pågældende forelæggende retter, direkte vedrørte kontraktvilkårene, og hvor de rejste spørgsmål angik begrænsningen af den nationale rets kompetence til at efterprøve, om disse vilkår var urimelige.

39 I tvisten i hovedsagen har den forelæggende ret ikke henvist til noget kontraktvilkår, som kan kvalificeres som urimeligt. De fire spørgsmål omhandler de nationale love og administrative bestemmelsers forenelighed med direktiv 93/13. Ingen af de i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelser er af kontraktmæssig karakter. Til forskel for de sager, som gav anledning til dommen i sagen Banco Español de Crédito (EU:C:2012:349) og Aziz-dommen (EU:C:2013:164), vedrører ingen af bestemmelserne i øvrigt omfanget af den nationale rets kompetence til at efterprøve, om et kontraktvilkår er urimeligt.

40 De nationale bestemmelser, som er genstand for den præjudicielle forelæggelse, er nemlig fastsat ved lov eller administrativt og er ikke gentaget i den i hovedsagen omhandlede kontrakt. Sådanne bestemmelser henhører imidlertid ikke under anvendelsesområdet for dette direktiv, som tilsigter at forbyde urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler.

41 Til forskel fra den sag, som gav anledning til RWE Vertrieb-dommen (C-92/11, EU:C:2013:180, præmis 25), hvori parterne ifølge dommens præmis 29-38 var nået til enighed om en udvidelse af anvendelsesområdet for en ordning, som var fastsat af den nationale lovgiver, finder de nationale love og administrative bestemmelser, som spørgsmålene vedrører, anvendelse, uden at der er foretaget en ændring af deres anvendelsesområde eller deres rækkevidde i form af et kontraktvilkår. Det kan således med føje lægges til grund, at den kontraktmæssige ligevægt, som den nationale lovgiver har fastlagt, forbliver respekteret (jf. i denne retning dom RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, præmis 28). EU-lovgiver har udtrykkeligt besluttet at bevare denne ligevægt, således som det fremgår af ordlyden af 13. betragtning til og artikel 1, stk. 2, i direktiv 93/13.

42 Endvidere finder de nationale love og administrative bestemmelser, der er omhandlet i hovedsagen, anvendelse mellem de kontraherende parter, når der ikke er aftalt anden ordning. I overensstemmelse med 13. betragtning til direktiv 93/13 er de nationale love og administrative bestemmelser således omfattet af dette direktivs artikel 1, stk. 2, hvorefter de »ikke [er] underlagt [det nævnte] direktivs bestemmelser«. Direktivet skal således under alle omstændigheder ikke finde anvendelse.

43 Hvad angår de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt bemærkes, at direktiv 93/13 har til hensigt at sikre disses overholdelse ved at fjerne urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler som udslag af en manglende ligevægt mellem de kontraherende parter.

44 Som allerede bemærket er de i hovedsagen omhandlede nationale love og administrative bestemmelser ikke omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 93/13, eftersom det ikke er blevet gjort gældende, at der foreligger et urimeligt kontraktvilkår. Når der også foreligger en lex specialis, såsom direktiv 93/13, der udelukker et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede fra sit anvendelsesområde, kan de generelle principper, som ligger til grund herfor, ikke finde anvendelse.

45 På grundlag af alle disse betragtninger skal de af den forelæggende ret forelagte spørgsmål besvares med, at direktiv 93/13 og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt skal fortolkes således, at love og administrative bestemmelser i en medlemsstat som de i hovedsagen omhandlede er udelukkede fra disses anvendelsesområde, når der ikke foreligger et kontraktvilkår, der ændrer rækkevidden eller anvendelsesområdet for disse love og administrative bestemmelser.

Sagens omkostninger

46 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler og de EU-retlige principper om forbrugerbeskyttelse og kontraktmæssig ligevægt skal fortolkes således, at love og administrative bestemmelser i en medlemsstat som de i hovedsagen omhandlede er udelukkede fra disses anvendelsesområde, når der ikke foreligger et kontraktvilkår, der ændrer rækkevidden eller anvendelsesområdet for disse love og administrative bestemmelser.

Underskrifter